

Samuel Hirschenberg

Artiste peintre

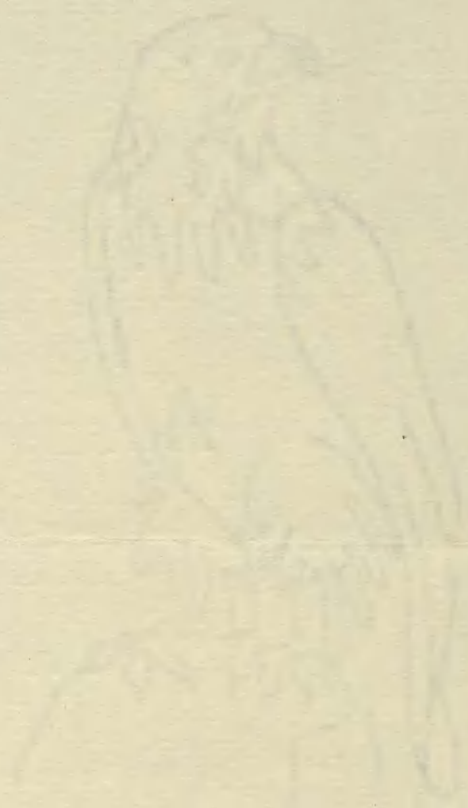
Dina Hirschenberg

née Chrétien de Bove

Mariés

Munich le 16 Dec. 1896.

£ 0 d 3 — Promenada No 1.

1905-1906
H. G. M.

Hirszenberg. Łódź 27 II 97.

Spacerowa i

IV pietro.

Dranoamy i Ruchamy Rolęgo.

Chyba dosyć długo datem Wam czekać na moją odpowiedź. Co Wy sobie pomyślicie o mnie. — imy na jego miesiąc, gdyby się miało drukować jego nevrologię (preparatów) w gazetach, całował by ręce i nogi, fundował by śniadanki i kolacje. Temu kto by zechciał takową napisać — a on, ten lajdak Hirszenberg nie raczy mi nawet odpisać na mój grzeczny list.

Macie rację, macie rację. Z drugiej strony, — wyjdzie po moje poświęcenie. Malaz się teni! Niełatwo eresto w mnie się to odarować — i w jakich warunkach jeszcze. Otoż tu miałbyście co o mnie napisać (opowiem Wam przy następnych moim pobycie w Warszawie)

6 miesięcy moją byłą w Monachium

2
Powrót do Łodzi po ślubie — ceremonie przyjmowanie i udzielanie wizyt, pielęgnowanie do pracowni przez cały dzień i przesilenie choroby. Przez całe 2 tygodnie, spuchnięta głowa i gorączka, a następnie choroba Kissel i zółtka znów mnie przykuwa do łóżka. Otoż w końcu ukalić mościach list Nass mnie tu ostatni. Rozyskam właśnie a chwili gdy było mnie całkiem w szpitalu, by z Wami trochę pogawędzić. Zadaćie odemnie trochę zrzęgotów z mojej kariery artystycznej, z mego życia. Mój kore — co ja bym Wam mógł powiedzieć. Rucham się tak mało w siebie i w to co dotychczas robiłem, tak mało zastanawiając się o mnie. Wspominano. Także z pierwszym nieśmiertelnością i miarą do woleń i kryzysu. Za Rardym razem to co o mnie pisałem, tak mało zrzęście moralnego daru, dotychczas z mojej sztuki. Nadzieje i ideały mnie zawiodła cięgle. Nie mówię, ten że nie mam sił do wytrwania. Owszem — za Rardym razem jak racynam nowe płótno —

przysięgam sobie - że to musi być
coś dobrego! A za przybliżeniem się Ku
Rowcom, nieradko walente na nowo -
O następny obraz, następny obraz,
to będzie aredyto, tam cała moja
Brew i dusza wstaje, światem całym
porusz. A Rowce jak. Tak spino
jako z poprzednimi obrazami, i tak
ciggle w Rółko. Za czym teraz
dwa ogromne obrazy, do Rółko
od dwóch lat już się szypuje.
"Emigranci żydowscy" (na rzymskim tle) i
"Żydzi wieśniacy" - za czym w teni
samymi aspiracjami i potęgą woli -
daj Boże by osiągnąć do czego dążyć
bo inaczej w Tobie sobie palnę -

Co zaś do pomodlenia materialnego,
Rółko wy tak Techesko opisuje, to
pożegnałem się wam nie wiem skąd
się do wszysto, że w Warszawie uwaga
mnie na Prusach. Wierajcie mnie
mam więcej otęgo w anieli gotowości.
Bieduje się jako podawaniem i nie
kawse się ma pieniędzy na zapła-
cenie modelu. Lieder, poprawdnie
na otomance, Kupionej na pociejowie

5
i pokryty smutną, za 6 rubli, ale za to
cygar hawajskich ter. nie pale. Nie
pale, bo cygar z rasady nie lubię - pa-
pierośa to awsem.

Zasueacie mi następie że będzie w
Warszawie do Was nie sasiedtem. Przy-
puszczacie że czynię to z powodu przy-
jacieł niby mały wobec Kolegów -
mylicie się - Przedewszystkiem do tych
wasz uwartem Was i uwartem za naj-
lepszego, najczestniejszego i najrozsadniej-
szego Kolegę i przyjaciela, a z chwili
gdy czytuję Wasze sprawozdania ze
szkółki, technice szeregoscia i prawda,
przemawiające do mego przekonania -
polubiłem Was w długim czasie.

14 miesięcy presto jako byłem w War-
szawie. Nie sasiedtem do Was, mimo
to że miałem wielką chęć zobaczenia
się z wami - bo uprzedzono mnie że
zamykacie się i nie przyjmujecie mi
Kolegów - a szerególniej żydów nie lubicie
i tam podobne historye. A wy wiecie
precyzyjnie że jestem żydem.

Oczy wy byliście tego lata w Monachium.
Jestem pewny że Was widziałem w Lipsku.
Ruppa w Rółko wawonicki.

Patrzeliście się długo na mnie - i ja na
was też - siedziałem z naneerona -

A Schiersee - byłem i tam ostatniego
lata z naneerona przez 2 miesiące.
Wiele tego lata sam można było
robić. Ciggle deszer, i deszer.

A teraz do egzaminu. Opowiem wam
na wasze pytania, ale trochę bo nie
mam cierpliwości dużo pisać. Nie
gniewajcie się, że to na mnie, bo i
Roberta moja już dosyć z tego powodu
na mnie się gniewała. Jej jakas dużo
zależy na tem żebyśmy byli stawymy -
wiemy ona zawsze w moją przyszłość.

I biografie moja teraz już zaczęła
opracowywać. Musicie wiedzieć że
z mojej Roberty jest Rawał poety i li-
terata. Dużo rzeczy nadzwyczaj oryginal-
nych i ciekawych już pisała. Dużo
już drukowano jej - we francuskich
pismach. A journal jej to istne
arządziło. Jakada że nie mnie jeszcze
dostatecznie po polsku. Wrodzona bowiem
i wychowana w Paryżu; jeszcze mnie
zadziżyła po polsku się nauczyć.

A teraz. odpowiedź na pytanie ³ -

1. Wrodzony w Łodzi 22/II 1866.
2. Pierwszy rysunek Buena pancerem
grunem - w Łodzi 77-81. 4. Klasy
3. 2. 81-82 w Krakowie -
wrażenia rozmaite nieopisane.
4. 2. 83 przyjazd do Monachium - w prof.
Wagnera.
Wrodzenie jakże na mnie Monachium
woliło - czyż ja na Monachium robiłem?
bieda i nuda -
5. 2 lata na Malzuli, rok z czerwiem na
Kompozycji w prof. Wagnera.
6. medal brązowy - w Akademii
7. pierwszy obraz "Jeszyhot" wystawiony
w Kunstverein Mon. następnie na
Krak. Wyst. Krajowej - w Warszawie
w Berlinie i Paryżu 1889.
8. Do Paryża pojechał w grudniu 88r. hant
10 miesięcy. Mieszkał do 22 Ruty Kolaroskiej
malował różne drobniarki i jeden za-
mówiony obraz "Estere i Hanana" -
wrazem nadzwyczajne - odniósł bo prze-
cały czas mieszkał na wystawie wiatoli
9. Za powrotem do Łodzi malował różne
Ride i portrety. Między innymi portret
rodziny p.p. S. - 11 osób

- 10, Mowu do Monachium no 91. 92 - obraz
"Wszelchniast" i "Omenstas".
do 93² mowu no Lodzi - maluje
różne Riese i portrety - między innymi
"Konferencyjka" - i Siesta Sobotnia
- 11, Co obecnie maluje - najiej wam nad-
mieniętem.
wystawi w Europie. Portrety, przede
Konferencyjka, i Lidsk?
- 12, Co myśle o przyszłości sztuki? -
nie nie myślę bo myślę o przyszłości
sztuki, o wielkich mistrzach średnich
wieków, przed którymi Rolana uginają.
Wgapie czy malarstwo nowoczesne dojdzie
kiedś do tego stopnia doskonałości.
Nowoczesne malarstwo to Afisz i
reklama.
Motto moje - to. Sztuka dla życia i
życie dla sztuki -

Macie Symcrasem to wszystko co o
sobie pobieżnie powiedzieć mogę.

Gdyby do Wam nie stało to - odpisać
mnie proszę - to wam przyślę Rilka no-
tatek zezgółowej napisanych przez
moją potowkę. Manuskrypt poprawi
napisany po francusku, ale to mniejsza

4

o tłumaczenie nie tak trudno.
Proszę Was jeszcze raz o przekaze-
nie za tak spóźnionej odpowiedzi
i jak będziecie w Lodzi - nie za-
pomnijcie o Waszym starym przy-
jacielu i Poledre

S. Hirszenberg
który Symcrasem przesłał Was
zordawia i dton siesta -